

IX. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP.

1915. 26. szám.

Budapest, június 27.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadója
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre — — 12 korona

Félévre — — — 6 korona

Negyedévre — — 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A régi hadsereg.

Irta: K. Nagy Sándor kir. ítélő táblai bíró.

I. A régi hadsereg alkotóelemei.

(Állandó hadsereg felállítás. Banderium, Nemesi felkelés. Ármálisták. A véres kard. A jobbágyok.)

Most majdnem mindenki katona, a kit az Isten lelki és testi épséggel megáldott, az erőteljű duzzadó, alig pelyhedző bajszú gyermek-íjjutól a sokszor már szürkefeje s külömben is öregsámba vehető emberiség. Mert így kívánják ezt a haza és a törvények.

Nem volt ez így mindig.

Sőt régen nem volt állandó hadseregünk sem.

Az állandó hadsereg felállítását megkísérelte ugyan Mátyás király, de az mégis csak a XVIII. század elején nyert teljes életképességet, midőn a törvény kimondta

«Miután csupán banderialis seregekkel és nemesi felkeléssel az országot elegendőleg megvédeni nem lehet. Állandó *reales katonaságot* kell tartania. Az állandó hadsereget a jobbágyok fiából kell kiegészíteni *toborzás* és *pénzfogadás* által s ha így nem telnék ki a kellő szám: a hiány vettessék ki a vármegyékre.» (1714. évi VIII. tcz.)

Az állandó hadsereg felállításá előtt tehát a *banderiumok* és a *nemesi felkelés* alkották a *régi hadsereget*.

Mik voltak ezek?

A *banderiumról* ma már kevesen tudnak egyebet, mint azt, hogy főispán vagy képviselőjáráskor a vasárnapi ruhába öltözött falusi legények lóra ülnek s ünneptélyesen mennek az érkező elé, annak fogadására.

A régi banderiumok alatt nem ezt kell érteni. *Banderiumnak* nevezték a nemesek hadseregében az *egy zászló alatt szolgáló vitézek csapatát*. Így volt ez Szent-István korától egészen 1818-ig.

A banderiumok szervezésére Zsigmond király 1433-ban «táborozási szabályzatot» adott ki. Későbbén már törvények foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy kik tartoznak banderiumot kiállítani s hány vitézből álljon a banderium?

Külön banderiumot tartoztak saját költségükön kiállítani: a király, a királyné, továbbá az ország legfőbb méltóságai: a zászlós-urak, az erdélyi vajda, székelyek ispánja, horvátországi bán és a temesi ispán.

Továbbá az egyházi főbátóságok közül az esztergomi érsek (és pedig két banderiumot), a kalocsai érsek, egri, varadi, pécsi, erdélyi püspökök és az aurániai perjel. A többi kisebb jövedelmű főpapok és egyházi méltóságok nem állíthatván ki külön banderiumot, jövedelmük arányában voltak kötelesek a meghatározott számú fegyvereket küldeni a banderiumba. (1454. évi II. tcz.)

Egy egész banderium ezer felfegyverzett lovasból állott és mindegyik banderiumnak külön zászlója volt.

A vármegyéknek külön banderiumok volt, melyet a nemesek által jobbágyaik száma arányában kiállított fegyverek, az úgynevezett «portális katonaság» képezett.

A személyesen fölkelő nemesek szintén a vármegye zászlója alá gyülekeztek.

A *nemesi felkelés* abból állott, hogy minden nemesnek — a ki banderiumot nem állított ki — kötelessége volt a király felhívására táborba szállani.

A XVI-ik század végén törvényes nyomát találjuk már annak is, hogy az általános felkelés idején nemcsak az urak és nemesek, hanem az *ármálisták* is tartoztak fegyvert fogni, még pedig a nemesesség elvesztésének terhe alatt. (1598. évi 22. tcz.)

Ha ezeket az *ármálistákat* az akkori fogalmak szerint akarnánk elnevezni, azt mondhatnánk, hogy *felnemesek* voltak, mert a nemesek és jobbágyok közt állottak, a kik meg is bírtak bizonyos előjogokkal. Különböző *czimeres nemes* volt a nevük. De hívták őket *ármásoknak* is, a mely név a latin «arma» (fegyver) szóból származtatva «fegyverest» vagy harcost jelent. Emeltesre méltó, hogy a nemesítésnek ez a módja már a XV-ik század végén kezdődött a nemesek és a személy szerinti felkelők számának szaporítása végett. Ezek a királytól czimeres levelet, úgynevezett *ármákat* kaptak, de jószág nélkül, azonban minden jobbágyi kötelezettség alól menekültek, viszont azonban a király parancsára mindenkor személy szerint hadba vonulni tartoztak. A törvény is elrendelte: «Az általános felkelés idején az egytelkes és *czimeres nemesek* is tartoznak felkelni, a telkesek fekvő javaik, az *ármálisták* pedig a nemesesség elvesztése büntetése alatt. (1598. évi XX. tcz.)

Erre az általános felkelésre a felhívás a legrégebbi időkben nagy veszély idején «*véres kardnak*» az országban körülhordozásával történt. És pedig hajdanában

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER I.

és a kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsarálása. — Átjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

valóságos véres kardot hordtak körül az országban a bírák és kikiáltók s felszólították a nemességet, hogy a haza veszélyben van: minden nemes ember kössön kardot s üljön lóra.

Érdekes ennek az eredete.

A régi hagyomány szerint a scitbák a kardot balványozták, oly módon, hogy a csupasz kardot a földbe ásták s annak csak a hegye volt kint a földből, a földszínen felül. Egyszer Atilla király idejében egy pásztor ember észrevette, hogy ökrének a lába véres, a vér nyomán visszamenve, egy ilyen kardot talált a földből kiállani hegyes végével. Kiásta, elvitte Attilának. Ez pedig úgy fogadta az »égből leesett kardot«, mint égi ajándékot, mely őt az egész világ urává teszi. Ez az Attila kardja megvolt egészen Salamon király idejéig, a ki azt Ottó bajor hercegnek ajándékozta. Meg vagyion írva, hogy a régi scitbák a »hadak Istenének szentelt kardot« a foglyok vérével öntözték.

Maga a történelem különösen megjegyzi, hogy a tatárjárás idején IV. Béla király 1241-ben, a mohácsi vész idején pedig II. Lajos király 1526 júniusban rendeletet küldött a vármegyék főispánjaiboz, hogy ősi szokás szerint, mint az minden nagyobb veszedelem idején történt, a helységekben »véres kardot« hordassanak körül, hogy mindenki keljon fel és gyűljön a táborba. (Horváth Mihály: Magyarország története. II. kötet 19 és III. k. 405. l.)

Későbbben már csak jelképezték a véres kardot a táborba bivásra oly módon, hogy a vármegyékhez küldött táborba hívó levelekre véres kardot festettek.

Említettem, hogy az állandó hadsereget a »jobbágyok« fiaiból egészítették ki.

Ma már kevesen tudják, hogy kik voltak azok a »jobbágyok«. Hajdan az ország legfőbb urai viselték a »király jobbágyai« czimet, vagyis azok, a kik jobb ágyból, azaz nevezetesebb családból származtak. Későbbben azonban átment ez az elnevezés a földművelő népre, úgy hogy már a XIV-ik század második felétől kezdve, azt a földművelő népet nevezték jobbágyoknak, a ki bizonyos adományok és kötelezettségek teljesítése mellett a földes úrtól földbirtokot állandó használatra kapott, melyet azonban a földes úr tőle vissza is vehetett. Mert tudni kell, hogy a »szabad Magyarországon« egészen az 1840-ik évig a nem-nemes ember nem szerezhetett semmiféle földbirtokot. Csak nemes embernek lehetett földbirtoka örök és kizárólagos tulajdoni joggal. Míg aztán 1840-ben törvénybe iktatták az »örök-váltságot« a mely szerint a földesúr és jobbágy között, szabad egyezség folytán, létrejöhetett olyan szerződés, a mely szerint bizonyos meghatározott összeg lefizetése után a föld átmehetett az azt használó jobbágy örök tulajdonába, vagyis örök áron megvevete földes urától, de csakis a saját földesurától azt a földet, melyet addig

bizonyos szolgáltatásokért és szolgálatokért használt. Csak 1844-ben engedte meg a törvény a jobbágyoknak, hogy ne csak a saját földesuroktól, hanem bárki más-tól is vehessenek földbirtokot. Míg végre az 1848-ik évi törvények felszabadították a jobbágy-ságot a szegyenletes rabszolgaság kötelekeiből és minden ember megnyerte az emberi jogokat.

Az ilyen jobbágyok fiaiból egészítették ki az állandó hadsereget.

(Folyt. köv.)

Egy cigánylakodalom eredménye.

Irta: V.

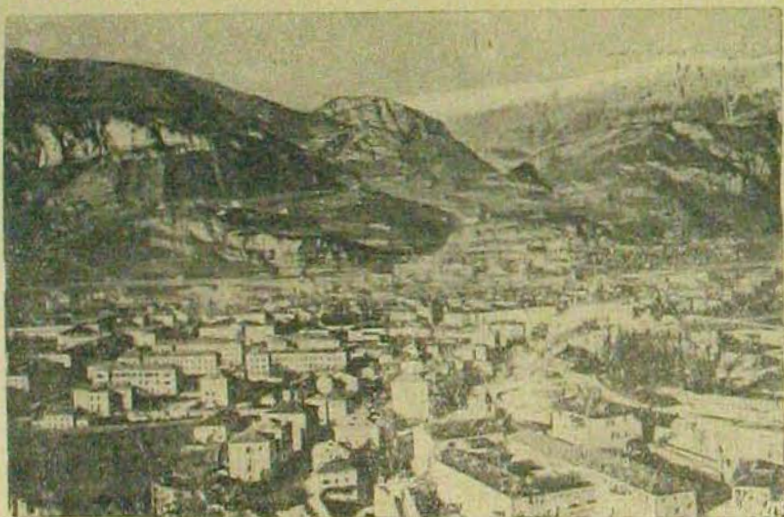
Megszűntek már a munkából élő népeknél az esküvőket követni szokott bétszámra szóló lakodalmak: alig akad imitt-amott egy-egy hírmondója ennek a kedvelt ősi szokásnak. Részben a divathoz való alkalmazkodás, de leginkább az általános drágaság miatt — mely takarékos-ságra kényszerít mindenkit — kénytelen a közönség lemondani egy-egy ilyen nem épen megvetendő mulatságról. Még csak a cigányok ragaszkodnak teljes szívóssággal a lakodalmazáshoz, mint a kik egyéb ősi szokásaik mellett ehhez is leghívebben megmaradtak. Őket nem izgatják a divat változatosságai sem a kor egyéb újításai, megmaradtak minden ősi szokásuk mellett, így legalább is a mi fogalmaink szerint ma is valamennyien vadházasságban élnek és a törvényes házasságot mint minden mást is a mi törvényes, fölöslegesnek tartják. Náluk a házasságkötésnél, a füzfa alatt tartani szokott hókusz-pókusz mellett a lakodalom a fő, mely néha hétszámra szól, a szerint, hogy milyen külsővel bír a menyasszony, mert a lakodalmi költségek nagyságának ez a fokmérője. A költségeket mindig a vőlegény és hozzátartozói viselik és ezek megszabásánál nem szabad fukarkodniuk, mert ez a menyasszony és hozzátartozóira nézve mint lekicsinylés, megbocsátbatlan sértés, melyből a dinom-dáum után legtöbbször verekedés támad, mert a férjhezmenő leány szülei mindig keveselik a föllálózott költségek nagyságát és rendszerint a lakodalom befejezésével zsarolásképen csak egy njabb lakodalom fejében hajlandók a menyasszonyt kiadni.

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perez alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elműlasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszen. Orvosok által ajánlva. Három dobozról úgy, postai szállítással.

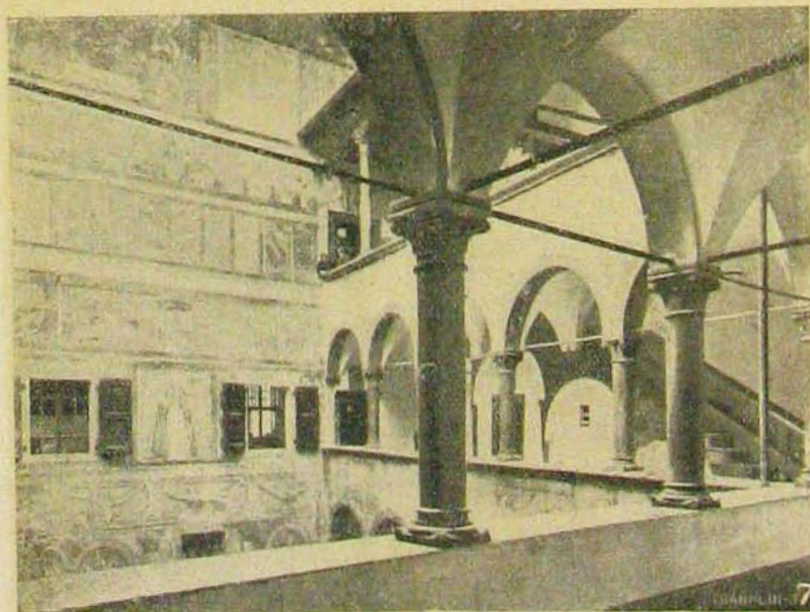
Trient látképe.

A Piazza Dante Trientben.

Képek az osztrák-olasz határról. — A Presanella csúcs.

A Castello del Buon Consiglio belseje Trientben.

Így a vőlegény és hozzátartozói alaposan felszoktak készülni a lakodalom megtartásához, melynek költségeit nem a veritékes munka, hanem néhány sikerült büntény árán szerzik meg, így aztán könnyen bővelkednek és fecsérlik a pénzt.

Legtöbb esetben egy-egy férjhezmenő 14–15 éves cigányleánynak 1–5 vőlegényjelöltje is van, kik közül az a győztes, ki előbb és nagyszabású lakodalmat tud teremteni. A vőlegény személye teljesen közömbös, a fő a lakodalom. Egy-egy karaván, melyben 1–2 ilyen kora leány van, mindig veszedelmet jelent a vidék közbiztonságára, mert a lányokért versenyző cigánylegények a lakodalomhoz szükséges pénz előteremtésénél nem ismernek korlátot és nem egyszer gyilkosság árán szerezték meg a lakodalom költségeit. Az ilyen egybekelés határideje soha sincs meghatározva, az mindig a vőlegénytől függ, hogy mikor tud pénzhez jutni. Eredmény esetén aztán felkeresi hozzátartozóival a menyaszszonyát s nyomban megtartják az egybekelést, majd pedig megkezdődik a nagy lakodalmazás, melynek mindenkor befejezése egy még nagyobb verekedés szokott lenni. Van dolga ilyenkor a löcsnek és akárhányszor vagy az új após vagy a vő marad holtan a csatatéren. De ha ilyen eset nem is történik, rendszerint jó néhányan meglekelt koponyával mennek panaszra a legközelebbi őrsre, hol aztán a lehetőségig elszoxták áztatni az ellenfelet természetesen kölcsönösen adva az ártatlant.

Czigányokkal nyomozni szokott csendőrök egy-egy ilyen cigánylakodalomkor már előre sejtik, hogy a vőlegénynek és hozzátartozóinak sikerült valahán alapos eret vágni, melyből kikerültek a dinom-dánom költségei és szinte lesik az alkalmat, hogy a társaság mikor vesz össze, mert, hogy az bekövetkezik, az kétségtelen. Ilyenkor legjobb még idejében őrizetbe venni az egész bandát s nyomban, mielőtt az első mámorból és meglepetésből magukhoz nem térnének alapos kikérdezés alá fogni, mert mikor a cigányok kijózanodnak és a bosszu csillapul, majd pedig a maguk bőrét is féltik, eredményt csak elvétre lehet elérni.

Egy ilyen hosszantartott cigánylakodalom volt 1906. évi november vége táján a baranyamegyei Sásd község környékén. Sárközi György cigánynak volt akkoriban két férhez menő leánya, kiket akkor szándékozott először férjhez adni, mert mint ismeretes, cigányleány már a lakodalom kedvéért is mindaddig változtatja férjeit, míg 1–2 gyermeke nincs, így megtörténik, hogy egy-egy évben 3–4-szer is férjhez megy, sőt volt rá eset, hogy egy és ugyanazon férfihez egy esztendőben kétszer is férjhez ment egy leány aki azért hagyta el férjét először, mert az csak silány lakodalmat tudott előállítani, a szülők nem voltak azzal megelégedve és leányukat vissza csalogatták, hogy még egyszer férjhez adva újból élvezhessék a lakodalom kellemességeit.

Sárközi leányai elég csinosak voltak s így hamar akadt vőlegényük Kovács Ádám és Sárközi János személyében, csak az volt a baj, hogy mind a kettő az egyik

lányt szerette volna nőül venni és ez — bár a cigányok erkölcsi érzelmeivel egyébként könnyen összeegyeztethető az ilyen eset — mégis akadályba ütközött: de az öreg Sárközi ezen is segített olyképen, hogy mindkét vőlegényjelöltnek odaigért a kért leányt, azt gondolván magában azé lesz, ki előbb jön, míg a későbbi a másik leány lesz, mert nála a fő az volt, hogy a lakodalmat mindkét részről biztosítsa.

Miután a vőlegényjelöltek egymás szándékát megtudták, arra törekedtek, hogy a lakodalomhoz szükséges pénzösszeg megszerzésénél, egymást megelőzzék mert így vélték maguk részére a kiválasztott leányt biztosítani. Ez azonban csak részben teljesedett be, mert Kovács Ádámnak valamivel előbb sikerült pénzhez jutni, mint Sárközi Jánosnak s így már második napja lakodalmaztak Sárközi Gyurkáék, mikor a Janesi megérkezett, hogy ő is megtartsa a saját lakodalmát. A midőn észrevette, hogy megelőzték, elkeseredésében hozzátartozóival együtt el akart távozni, azonban a leendő após és társasága bathatós rábeszélésére beleegyezett, hogy a másik leányt nőül veszi, mire megkezdődött az újabb lakodalom. Az öreg Gyurka és karaványa azt hitte, soha sem lesz vége ennek a vig életnek, dehát mindennek vége szokott lenni. Az egybekelési czeromónia után már mint bizalmasak, a vőlegények a lakodalmi költségek holszerzéséről beszámoltak, henczogva ki-ki a maga dicsőségével, így egymás legújabb bűnéről is tudomást szereztek, majd később, midőn a szesz javában dolgozni kezdett, a vőlegények és hozzátartozóik össze-összetűztek és nem kevés fáradságba került az öreg Gyurka karavánjának fenntartani a békét legalább addig, míg pénzt ereztek a vőknél. Végre mégis csak kitört az elkeseredés a két ellenfél között és megkezdődött a púrját ritkító verekedés, melynek a sásdi őrs 4 főből álló járőre is alig tudott véget vetni. Dulakodás közben előkerültek a különféle vádak, az ellenfelek mindenáron felülmulni igyekeztek egymást a vádaskodásban, majd a járőrnek a bűnjelek holléte utáni érdeklődésére, a verekedők dühösebb és itasabb része egyet-mást kikiabált, mit a járőr tagjai maguknak megjegyeztek, mert feljegyzésekről szó sem lehetett. Végre az egész társaságot őrizetbe véve az őrsre kísérté, majd pedig ott tanuk jelenlétében kikérdezéshez fogott, de erre már, bár a cigányok még mindig ittassák voltak, az előbb kiabáltakat is visszavonták, csak inkább a verekedésről akartak mindenáron beszámolni, majd pedig még nagyobb ittasságot színelve, egymást siratták. Ily körülmények között a járőr sem mire sem ment aznap velük, csupán holmijukat motozta át, melyek között egyes gyanús tárgyak előkerültek ugyan, de sértettek ismeretlen volta miatt nem volt a ki azokat magáénak felismerje.

Másnap az összes cigányok külön-külön kikérdezés alá vették, de ekkor már azt sem akarták tudni, hogyan kerültek a csendőrök őrizetbe és a náluk talált gyanús tárgyak holszerzésére nézve, melyek nagyobb mennyiségű ágyneműből állottak, el nem fogadható

A Fresanella hegycsoport.

A misurini tó.

Képek az osztrák-olasz határról. — Toblino kastély udvara.

A pinzoldi templom.

adatokat mondtak be. A járőr a magánjegyzék-könyvecske alapján hozzátelölegesen gyanította, hogy azok Reinstein János — a szomszédos örskörlethez tartozó — sántosi lakos sérelmére pár nappal azelőtt történt betöréses lopásból származhatnak. Bár az ágyemű huzatja szakadozott és foltozott volt, mégis a benne volt friss toll és a huzaton látható teljesen ujonnan felvarrt foltok a járőr előtt gyanússá tették azt és a járőr azt sem tartotta kizártnak, hogy a vőlegény, tekintettel a közelgő télre, leendő feleségének ágyeművel is kedveskedett, és ezen vélekedései alapján táviratilag megkereste a gálósfai örsöt, hogy az érdekelteket a bűnjelek felismerhetése végett, mielőbb Sásdra rendelje.

Az érdekelt Reinstein János, sántosi lakos Kovácsmester neje másnap meg is érkezett és szomorúan megállapította, hogy az ágyemű, melynek felsőhuzatja már ki volt cserélve, de az alsóhuzat részben még megvolt, az övé, a többi holmi között még egy pár darab női ruhát és kendőt sajátjának felismert, de azt is elmondotta, hogy az ellopott holmik nagyobb része még hiányzik.

A járőr a két vőlegény karavánjának merre történt kóborlását igyekezett kinyomozni, miközben egyik csendőrnek eszébe jutott, hogy a Sárközi Jancsi társaságához tartozó egyik cigányasszony Kovács Ádámnak dulakodás közt azt kiabálta, hogy „eregy Sántosra keresni azt a kinyes becsületesedet”. Ebből tisztán kiviláglott, hogy a sántosi betörést Kovács Ádámék követték el, csak még a többi bűnjel holléte volt ismeretlen, miért is az egyik járőr a gálósfai és dombóvári örsök segélyével ezeketán a somogy megyei Attala és Taszár községekben, mint a hol az említett karaván legutóbb kóborolt, a nyomozást bevezette s ez alkalommal Attala község végén egy Kolompár Éva nevű vén cigányasszony sátrára bukkant, melynek átkutatása alkalmával a Sántoson ellopott ruha-tárgyak néhány értéktelen darabjára rátalált és mert az illető cigánynőről kiderült, hogy orgazdasággal foglalkozik, őrizetbe vette és a két 7–8 éves nála talált kislánnyal együtt alapos kikérdezés alá vonta.

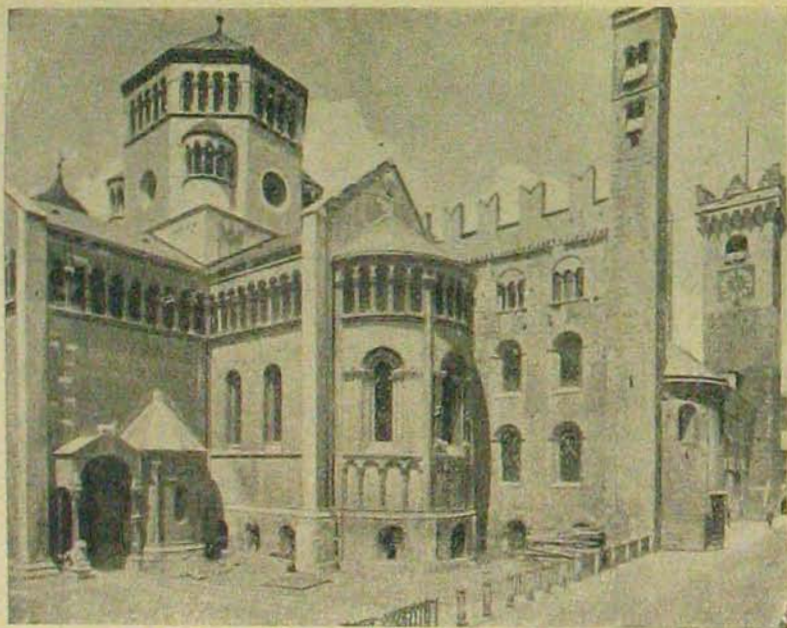
A lányok bemondása alapján sikerült annyit megállapítani, hogy a Kovács Ádám karavánja által ellopott és hozzájuk vitt különféle ruhaneműt Kolompár Éva átvette és ismeretlen helyen értékesítette, mit azonban Éva asszony a végtelenségig tagadott, míg végre a járőrnek hosszas utánjárás után, mely alkalommal az illető asszony hollétét óráról-órára tanukkal igazoltatta, sikerült kinyomozni, hogy a cigányasszony a kérdéses ruhaneműt a Pécs-Dombóvár közötti útvonal mentén egy csárdánál értékesítette. Midőn a járőr a csárdánál házkutatást tartva, azokat ott megtalálta, ez oda nyilatkozott, hogy a nála talált batyút az említett cigányasszony az ő tudta nélkül kívül hagyta ott, ő csak később helyezte el azt biztosabb helyre, hogy előadhassa, ha valaki keresi, s a járőrnek csak azért nem mondta meg azonnal, hogy nála ilyesmi van, mert arról teljesen megfélekedett. Ennyi adat után az Éva végre beismerte, hogy a Kovács Ádámék holmiját értékesítés végett át-

vette, de nem tudta, hogy az lopásból származik. — Az őrizetben volt cigányok az eléjük tárt fenti összes adatokkal szemben is tagadtak, miért is a bűnjelek biztosítása után a tényvizlat megszerkesztéséhez szükséges adatokra nézve újból kikérdeztük őket és Kovács Ádám és karavánjának kijelentettük a további fogvatartást, míg Sárközi Jancsi és társaságának szabadonbocsátását kihágásba helyeztük, mert ezekre terhelő körülmény nem derült ki.

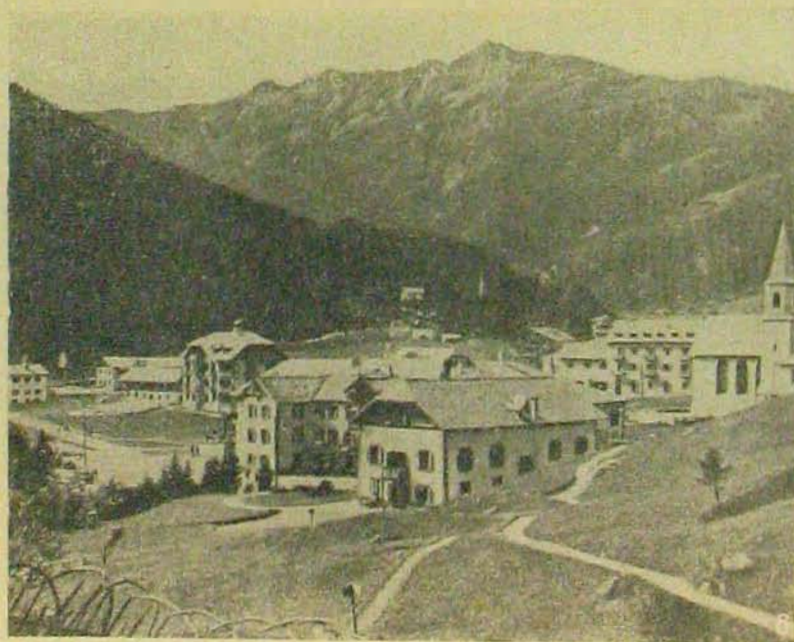
Kovácsék gondolkozába estek, különösen pedig a vőlegény, ki irigy szemmel vizsgálta vetélytársát a Jancsit, gondolván magában, hogy helyette az új menyegyesében gyönyörködni, míg ő ehelyett a börtön rideg falai között lesz kénytelen epedni utána, és bár Sárköziék tiltakozásunk ellenére cigányul át-át kiabáltak a falon Kovács karavánjához — mint később kiderült — könyörögve, hogy rajtuk ne álljanak hosszút, mégis Kovács Ádám még mielőtt Sárköziék elmenekülhettek volna, a nyomozás vezetőjének elárulta őket, illetve előadta, hogy Sárköziék sem lakodalmaztak a voritékes munka gyümölcséből, hanem a somogyzentbalázsi vasúti állomáson általuk elkövetett betörésből kerültek ki a bőséges dinom-dánom költségei, majd elmondotta, hogy a betörésből eredő többi bűnjelek az említett állomástól nyugot felé eső földeken vannak elásva, ugyanott vannak a betörőszerszámok is.

Ezen adatok után a jelen volt és területileg illetékes gálósfai örs egyik járőre a felhozott betöréses lopás megtörténtét igazolta azzal, hogy azt nem sikerült kideríteniük, majd ismertették a kár nagyságát, mely 3–400 korona körüli volt. Újabb nyomozásba kellett kezdenünk, miért is nyomban újabb tűzetes kikérdezés alá vettük Sárköziéket, kik természetesen mindent tagadtak és azzal védekeztek, hogy Kovács hosszúból rágalmazza őket, sőt azt állították, hogy ha tényleg történt betörés, azt is ő követte el, mert csak úgy tudhatja oly jól annak körülményeit. A nyomozást vezető természetesen nem elégedett meg ennyivel, hanem a gyanúsítottakat a járőrök között felosztva, a helyszínére kísértette, hol egyéb bizonyítékok után láttunk, azonban a állomásfőnökeket az esetre nézve előadottakon kívül egyéb bizonyítékok itt sem akadtunk, az pedig vajmi kevés volt, mert bár a főnök a betörést észrevette, az emeleti lakásából nem mert lemenni, és az ablakon át, a nagy sötétség miatt csak annyit birt megállapítani, hogy többen lehettek a tolvajok, kik a nehéz vaskaszt is kibírták vinni az irodából, melyet az állomástól mintegy 300 lépésnyire fejszével feltörték és a benne volt 250 korona készpénzt és egy forgópisztolyt elvitték, míg a nagyobb mennyiségű személyjegyet hasznavehetlenné tették.

A betörés végrehajtásának körülményeit a főnök bemondása és saját meggyőződésünk alapján alapos megfontolás tárgyává tettük és megállapítottuk, hogy a tolvajok az állomás melletti vízesgödörből kiszedeti sárral bekenték az állomásiroda ajtójának üveges részeit, hogy

Trienti dóm. 5

Madonna di Campiglio.

Képek az olasz-osztrák határról. — A portoi szoros.

Rovereto.

azok a bezuzásnál zörgést ne okozzanak és az így betapasztott üvegtáblákat benyomták, majd pedig a pusztán maradt farészeket kitördelték, az ekként támadt lyukon bemásztak az irodába, hol az íróasztalon takilt kulccsal az ajtót belülről kinyitották és a pénzeszekrényt kivitték. Ezen betörési módot legjobban ráillik a cigányok szokásaira, miből kifolyólag Kovács Ádám vádaskodása mindjobban igazoltnak látszott, csak bizonyítékunk nem volt még, miért is a Sárköziak gyermekeit vették alapos kikérdezés alá, mely alkalommal az egyik, 8—9 éves cigányfiú, a Jancsi öcsése beismerte, hogy bátyjának volt egy pisztolya, melyet a lakodalom színhelyén, dulakodás közben az asszonyok elvettek tőle és elhajították s valószínűleg ott is maradt az.

Ezen vallomás után az egyik járőr nyomban visszament Sásdra a kérdéses pisztoly felkeresésére. A pisztoly tényleg a lakodalom színhelyétől mintegy 60—80 lépésnyire a fű között feltaláltatott, melyben az állomásfőnök anjájára ismert. Így Sárközi Jancsi újabb igazolás előtt állt, melybe mindjobban helezavarodott, míg végre beismerte, hogy a betörést Sárközi Mátyással együttesen követték el, majd pedig megmutatta az elrejtett betörőszerszámok helyét, hol több nagyobb reszelő, vascágó, feszítővasak, majd pedig mintegy 300 korona értékű vasuti személyjegy feltaláltatott.

Végre nyolcz napi nyomozás után a két karaván nyolcz tagjára mégis sikerült annyit ráderíteni, hogy a kaposvári kir. törvényszék — hol minden beismerést visszavontak — minden tagadásukkal szemben elítélte őket és jó időre megzabadította a környék lakosságát ezen veszedelemesen szerelmes társaságtól.

*

Ezen kettős betörésnél a kár összege nem volt ugyan oly feltűnően nagy és a betörések végrebajtása sem volt épen elhárító a leginkább előfordulni szokott betörésektől, hogy érek mulva mégis megemlékeztem róla, tettem ezt azért, hogy cigányokkal nyomozni kényszerült bajtársaim előtt — kik a cigányokkal való nyomozás nehézségeit jól ismerik — ismertessem ama körülményt, hogy főképen cigányoknál a legnagyobb súly a bűnjelek beszerzésére fektetendő, mert még bűnjel mellett is képesek a végtelenségig tagadni, minek következtében — a mennyiben nincsenek meg a kellő bizonyítékok, bűnjelek, végrebajtási módok igazolása — kénytelen a bíróság felmentő ítéletet hozni és így kárba vesz a csendőri minden fáradsága. Másrészt pedig azért is leközülttem a meg történt cigánynyomozást, hogy oly bajtársaim, kiknek még nem állt módjukban cigányokkal nyomozni, ne kicsinyeljenek le egy cigányokkal elért eredményt, ha bár az nem is látszik körmönfontnak, mert gyakran még a legkörmönfontabb nemzetközi tolvajjal is előbb lehet eredményt elérni, mint a cigánynyal.

A Hadsegélyző Hivatal feladatairól.

A háborús jótékonyági intézmények homlokterében kétségkívül a magyar királyi honv. ministerium által felállított Hadsegélyző Hivatal áll, a mely mindjárt a háború kitörése után a király parancsára létesült, hogy központi szerve legyen Magyarország területén az önkéntes segélynyújtásnak és irányítója a jótékonyági cselekvésnek.

Miután a háború ez alkalmi alakulásra rendkívüli kötelességeket bízott, az elengedhetetlen együttműködés érdekében szükséges, hogy a társadalom figyelmét ismételtelen reá tereljék a Hadsegélyző Hivatalra.

A Hivatal tevékenységi és működési köre főbb vonásaihoz az, hogy alapot gyűjt a katonák özvegyei és árva, valamint a rokkantak részére, segíti a harctéren küzdő katonákat és eljuttatja hozzájuk az áldozatkész közönség szeretetadományait, rubaneműeket oszt ki a rokkantaknak, a katonai özvegyeknek és árváknak és minden téren segítőtje, gyámolítója a háború szerencsétleneinek.

A Hivatal által kezelt jótékonyági alapok összege már meghaladta a két milliót, természetbeni gyűjtésének eredménye pedig a három millió koronát.

A direkt gyűjtéseken kívül a Hivatal céljainak szolgálataiban állanak:

1. *A Magyar Nők Korona Alapja*, melynek tagja lehet minden magyar asszony és leány, a ki legalább egy koronát fizet az alap pénztárába. A teljes beutétel, mind a többi gyűjtésektől elkülönülő alap, a katonai özvegyeké és árváké. Az adományok hivatalos emlékszelvények ellenében történnek, a melyek a Hadsegélyző Hivatalnál és vidéken a Hadsegélyző Hölgybizottságoknál szerezhetők be.

2. *A Nemzeti áldozatkésztség szobrának alapzatára és a lovas alak páncélzatára illesztendő bronzlemezek* jövedelme felerészben az özvegyeké és árváké, felerészben a rokkant katonáké. Ezt az adományt a Gyors Segély Augustus Alappal együttesen viszi keresztül a Hadsegélyző Hivatal. E bronzlemezek az adományozó nevével ellátva, két korona minimális áron foglalhatók le.

3. Az alakulóban lévő *Hadsegélyző Szövetségbe* beléphet mindenki, a ki öt éven keresztül évi egy korona tagsági díj fizetésére vállalt kötelezettséget. Ennek a szövetségnek teljes jövedelme felerészben az özvegyeké és árváké, felerészben a rokkantaké. Vidéken a szövetség adományi tagsági irval a tanítószáz hazaifias áldozatkészséggel intézi.

4. *Családi- és egyéb gyűjtőperselyeket* hozott forgalomba a Hivatal; a családi perselyek 40 fillér árban Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 12. szám alatt, vagy a Hadsegélyző Hivatalnál (képviseletben) rendelhetők meg. Vidéki megrendelések utóbbi helyre intézendők. A befolyó összegek fele az özvegyeké és árváké, fele pedig a rokkantaké.

5. *Gyűjti a Hivatal a közönség természetbeni szeretet-adományait* élelmi és élvezeti cikkekben, pénzbeli adományokat a harctéren levő és Magyarország területén kiegészülő közös-, honvéd- és népfelkelő-csapatok részére, és az adományokat eljuttatja a harctérre.

6. *Elfogad és gyűjt mindenféle jóbulíratot és felajánlást* a harctéren levő csapatok részére.

7. *Forgalomba hoz* jelvényeket, emlékérmeket, emléklapokat, csatlakozási levelezőlapokat, egyéb mű-, dísz- és használati tárgyakat, melyek a Hadsegélyző Hivatal jelvény-, emlékérmével díszítvén. Jótékonyági bélyege-

ket és számolóczédulákat ad ki, üzleti számlákat, levél-papírokat és névjegyeket jótékonyági bolyagzövel lát el. Mindezek jövedelme az özvegy- és árva-alapé.

8. Gyűjti férfirubázati tárgyakat a katonai kötelékből elbocsájtott rokkantak részére. Női- és gyermekruhát a katonák özvegyei és árvái számára.

9. Elfogad készpénzt, arany-, ezüst- és egyéb érték-tárgyat, képet, szobrot, stb. az özvegy- és árva-alap javára.

10. Azokat a hozzá érkezett élőlmű cikkekkel, a melyek a harcztérre való szállításra nem alkalmasak, értékesíti, s a befolyó összeget az özvegy- és árva-alaphoz csatolja.

A közönség forduljon bizalommal és szeretettel minden hadsegélyző ügyben a Hadsegélyző Hivatalhoz, mely a legnagyobb készséggel és díjtalanul ad tanácsot és felvilágosítást. Elintés a lehetőséghez képest ez irányban minden kívánságot. Felkarolja a háború szerencsétleneit, segíti a rászorulókat.

Eppen a kielégítésre váró igények nagy mérve indokolja, hogy a Hivatal fejlődő alapjai a társadalom állandó jóindulatára és támogatására szorulnak.

A Hadsegélyző Hivatal vezetősége a Képviselőház palatájában van. Átvételi különítménye és arya raktára Budapesten, Váci-utca 38. szám alatt található és ide ezimzendők az élelmi- és élvezeti cikkekkel, rubaneműket, stb. tartalmazó csomagok, ládák. A pénzküldeményeket a Hivatal pénztára (a Képviselőház, földszint) veszi át. A gyűjtő- és propaganda-osztály (Képviselőház, földszint) az összes jelvényekre és egyéb kiadványokra vonatkozólag szívesen szolgál szóval vagy írásban utbizgazitással. Ugyanitt van a Nemzeti áldozatkészség szobrának végrehajtóbizottsága is.

KÉPEINKHEZ.

Képek az osztrák-olasz határról.

Közel harmincz esztendeig állattuk magunkat azzal, hogy olasz (volt) szövetségesünk mellettünk marad és segítséget nyújt majd akkor is, ha a béke áldásos hatását az ellenséges harcziáj, ágyúk dörgése és puskák ropogása váltja fel. Ezt a reményünket azonban mindjárt a háború megkezdésekor teljesületlennek kellett látnunk, mert az olasz többféle kifogásokat hozott fel ürügyül, csakhogy kötelezettsége alól szabadulva, cserben hagyhasson bennünket, sőt a semlegesség álarcza alatt még közel tíz hónapig hitegetett, hogy nyugton marad és sem ellenségeinknek nem segít, sem ellenünk nem fordítja seregeit.

A háború eddigi tartama alatt el-el pártolt tőlünk, majd ismét állandóan hozzánk szegődött a badiszerenese. S talán éppen ezt az utóbbi előnyünket irigyelte meg az olasz államhatalom, a melyet különben is állandóan puhított és kérelt az entente a velünk való szerződés megszegésére és az ellenünk való támadásra. A hosszas ígérgetés és fenyegetés végre is meghozta a várt eredményt, a mennyiben az ingatag olasz nemzet teljesen behódolt ellenségeinknek. Eleinte még, hogy ezt az árulást valamennyig leplezze előtűnk, különféle engedményeket követelt semlegessége fejében. S mikor már ezt is kilátásba helyeztük neki, sőt a legmesszebbmenő igényeket is túlhaladó követeléseit felett is egyezkedésbe bocsátkoztunk vele, hirtelen köpönyeget fordított, megszüntette az egyezkedést, felmondotta a még le nem felt szövetségi szerződést és pár nap alatt —

a mit különben már akkor előre láttunk — megüzente a háborút a monarchiának.

Igy vált az osztrák-olasz határ, a hova a háború előtt, de még a háború alatt is üdülni járt a monarchia és más idegen államok lakossága, egy új hadjárat színterévé. Azok a képek, a melyeket a jelen számunkban olvasóinknak bemutatunk, ennek az új harcztérnek, az úgynevezett délnyugati harcztérnek egyes részeiről való tájképfelvételek. S a mint már ezekről a képekről is következtethető, ez a harcztér egyike a legnehezebb terepeknek. Még a Kárpátokat is túlhaladó óriási, több helyen kétezer méternél is jóval magasabb, majdnem egész éven át hóval, jéggel fedett havasok képezik itt a határvonalat a két ellenséges állam meggyéjén.

De a mennyire megnehezíti a terep említett szakgatottsága a hadviselést, ép oly nagy szolgálatot tesznek most nekünk azok a hegyóriások és az ezek közti átjáróknál évek hosszú során, úgyszólván a bevehetetlenségig kiépített erődeink. Ezenfelül pedig, bár haderőnk nagy részét más két ellenségünk lekötve tartja, e lekötöttségünk mellett is teljesen felkészülten és oly létszámmal fogadtuk a tíz hónapi háborunk által bennünket teljesen meggyengítettnek képzett olasz hadsereget és már eddig is olyan leczkét kaptak hős csapataink ellentálló, sőt támadó képességeiről úgy a szárazon, mint a vízen és a levegőben, hogy nagyon is gondolkodóba esett az olaszokban bizakodó entente és új haditerv létesítésére utasította az új segítőtárral mindenben együttműködő hadvezetőségét.

HIREK.

Hősi halál. A m. kir. VIII. számú csendőrkertület tisztikara fájdalomteljes szívvel tudatja, hogy szeretett bajtársa, Halmay József, m. kir. csendőrfőhadnagy úr. 1914. évi október hó 25-én, a lagusovi ütközetben, hősi halált halt. Királyáért és hazájáért kiüzdött nemes lelke találjon örök nyugalmat, a harc mezején eltemetett teste pedig pilenjen békességben a magyar vér áztatta földben! Hősünk emléke örökké élni fog!

Adományok. Legutóbb a következő adományok folytak be hozzánk: A nagybáti csendőrség gyűjtése, a vak katonák számára, 31 K. Ezen gyűjtéshez hozzájárultak: Balázs András csendőr 3 K, Tóth Lajos, Föder Henrik őrmesterek, Vitos Ágoston, Tikosi András, Csiki Ferencz, Szőke Lajos csendőrök, Puskár János, Nógicza Jordán, Aglicser Romulusz, Enyedi József, Rotya Sándor. Muntván György, Lühr Mihály és Román János népfőkelők 2—2 K-val. A dornavölgytelepi csendőrök és népfőkelők adománya 52 K, melyből 25 K a vak katonák, 26 K pedig az elesettek hátramaradtai számára lett felajánlva. A szilágysomlyói csendőrség gyűjtése, és pedig: Krecza László járásozrmester 4 K, Sütő Károly ez. őrmester és Playits György csendőr 2—2 K, Gábor Lajos, Tóth János, Bányai László csendőrök, Tannenhaus J., Vékás Miklós, Kovács Zsigmond, Dávid György és Réner Tamás népfőkelők 1—1 K. Fehér János és Bogya Sándor népfőkelők 50—50 f. összesen 17 K a vak katonák számára. Az aninai őrs 8 K 80 f adománya az elesettek özvegyei és árvái számára. Az egeresi őrs adománya, 8 K a vak katonák számára. A magyarfráti csendőrség legénysége 6 K-t adományozott a vak katonák számára, végül az ötösbányai csendőrség gyűjtése, és pedig: Bereczki István ez. őrmester 12 K, Makrai József csendőr 10 K. Mosesovics Antal csendőr 10 K, Almási Sándor tartalékos szakaszvezető

és Osvár István népfelkelő 4-4 K, összesen 10 K a kárpáti határszámlán földönfutóvá lett magyar honosok segélyezésére. Az adományokat rendeltetési helyeikre juttattuk.

Jegyzések hadikölcsönre. Újabbán a következő hadikölcsönjegyzésről értesültünk. Falóczy Mihály járásörmfester somorjai őrs- és járásparancsnok a második hadikölcsönre 12.000 K-t.

Egy gonoszterő halála. Sztán Péter és Máté György, szurdoki őrsbeli csendőrök május hó 30-án egy tehénlapási ügyben nyomozva, Nemes Tógyer többszörösen büntetett, mikolapataki lakost őrizet alá vette. Nemes a járőr elől megszökendő, a községházára futott, ott az egyik szoba ajtaját magára zárta és a szoba ablakának keresztvasát kitörve, az ablakon keresztül kiugrott és futásnak eredt. Az üldözés közben őt utolért járőr Nemes megakadályozni igyekezett és köztük dulakodás keletkezett, melynek folyamán Máté csendőr Nemes ellen szuronyát használta és azt halálosan megsebesítte. Nemes a máramaroszigeti kórházba szállított, a hol június hó 5-én meghalt.

Katonaszökevények üldözése. Fekete Péter, gyalui őrsbeli csendőr június hó 7-én, szolgálat közben. Melegszamos község határában, Lapistya Mihály felsőszamosi illetőségű, a cs. és kir. 51. gyalogezredtől immár másodikban megszökött népfelkelő szökevény ellen, midőn ez a csendőr elől el akart menekülni, löfegyvert használt és azt szívére találva, nyomban megölte. Péter Lajos, kisilvai őrsbeli csendőr, június hó 17-én, szolgálat közben, Kisilva község határában, a Válea Babi nevű erdőreszen, Buta Filip kisilvai lakos, cs. és kir. 51. gyalogezredbeli tényleges katonaszökevény ellen, hogy azt az elmenekülésben megakadályozza, löfegyvert használt és azt súlyosan, de nem életveszélyesen megsebesítette.

Egy csempész végzete. Június hó 18-án reggel 3 óra tájban, Fundata község határában, a 188. számú határorszlop közelében, hat romániai és hét fundatai lakos azon firtadozott, hogy az ez utóbbiak által Romániában vásárolt ökröket Felsőmocs község irányában, a határon átesempészek. Alig érték el a magyar területet, három román csendőr a csempészeket megtámadta, rájuk 10 lövést tett, melyek egyike Szamedrea György fundatai lakost bal lágyékán találva, nyomban megölte.

Egy csendőr vízbefulása. A VI. számú csendőrkerület soproni szárnyától, az I. számú csendőrkerület verespataki őrsére szolgálattételre vezényelt Adorján Lajos csendőr, június hó 13-án, délután 3 órakor, fürdés közben, a Czarina tóba fullt. Hullája ezideig feltehetőleg nem volt.

Kérem. Szücs József, Görgényeszentimrén, (Maros-Torda vármegye) állomásozó csendőr kéri Szabó Lajos próbacsendőrt, a lá vele 1914. évi augusztus hó 28-án a nagyváradi országos csendőrszkolában együtt volt és a ki a kassai közös huszároknál, mint tizedes szolgált, hogy ezimét vele egy fontos ügyből kifolyólag mielőbb közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hol lakik az orosz fővezér. Az orosz hadak fővezére a vezérkarával nem házbán lakik, hanem minden pillanatban indulásra kész vonaton. Ezt a vonatot két vasut köti össze a világgal. A világháború kitörése óta világforgalmi csomópont lett ez a vonat. Telefonöz-

szeköttetései vannak az egyes hadseregek vezérkaraiival és az orosz fővárossal is. A nagyvezérkar vonata egy sereg kékszerű vagon, a melyeket térképekkel tapétáztak ki. Ha az orosz fővezér a maga szemével akarja megnézni egyik vagy másik hadsereg állásait, akkor az illető vágányra terelik a vonatot és három vagy négy nappal később már ismét a régi magányosságban áll. Egy újságíró meglátogatta ezt a vonatot és a közös étkezés alatt a mellette ülő tisztben Czirill nagyhercegre ismert, a ki 1904-ben olyan csodálatosképen menekült meg a süllyedő «Petropavlovsk»-ról. Nem mesze tőle Nikolajevics ült. Ez a nagy ur a hosszú és ideges lábaival a vezére az összes orosz badaknak. Oroszország sorsa az ő kezében van. A közelében megérezni, hogy micsoda rettenetes felelősség fekszik a széles vállain. Mellette a vezérkar főnöke, Januskovics tábornok ült. Gondolkodó fej, szelid és szinte fiatalos arcu. Szembe vele az óriás főszállásmeester, Danilov tábornok. Igazi orosz arcu. A nagyherceg vonatában tartózkodnak a külföldi katonai attasék is. Legfeltűnőbb a japánok küldötte, a ki tábornok. Oroszországban a japánok épen olyan szerepet játszanak, mint az angolok a francziák között: minden katonai titokba beültik az orrukat. Persze nem lehet tudni, hogy sok tapasztalatukat valamikor nem használják-e fel ellenséges érzülettel is.

Toborzás Angliában. Az angol vasutak felszólították az utazó közönséget, hogy lehetőleg kevés podgyászt vigyenek magukkal. Az angol lapok ezt az ártatlan alkalmat is felhasználják arra, hogy az újoncz-toborzásnak propagandát csináljanak. A «Times» a következő észrevételeket fűzi hozzá: «Ennek a lépésnek az az oka, hogy sok ezer vasutas jelentkezett katonai szolgálatra és így kevés a személyzet. A közönség éppen ezért utipodgyász tekintetében csak a legszükségesebbre szorítkozzék. Ezen a módon lehetséges lesz minél több ember felszabadítani és a frontra küldeni. A figyelmes embereknek feltűnik a hordárok nagy száma, a kik éppen a legtöbbet bíró korban vannak. A közönség itt is könnyen segíthet, vigye maga a podgyását és utasítsa vissza a hordárok szolgálatait.

Szerkesztői üzenetek.

VIII. A jelenlegi viszonyok között nem lehet jóslásokba bocsátkozni.

Pénzen vett. 1. Nézetünk szerint kihágás. 2. Sorjegyeiről később.

Kárpát. 1. a feldúlítás napjával. 2. Igen. 3. 1. oszt. ezüst vitézségi érem után 15 K. a 2. oszt. után 75 K. jár havonta.

III. A felvetett kérdés háború után külön rendezést igényel. Bizkeség. Nyugodtan tisztelgőit.

A. S. Köteleit előjárói eloszlathatják. Miért nem fordul oda?

Cs. P. Megszámlált képez.

Remény. 1. Várjon a háború végére. 2. Az illető postai igazgatósághoz. Iskolai bizonyítvány. A többi okmányokat a szárpapancsnokság csatolja. 3. Közvetlenül átéljé. Szolgálati ideje ott is beszámít.

II. A. Az erdőőri szakvizsgát magán úton ma már csak úgy lehet letenni, ha három évi gyakorlati szolgálatot kimutatnak. Az erdőőri szakvizsga tananyagát a Bedő Albert főle «Erdőőri» című könyv III. kiadása tartalmazza. E könyvet az «Országos Erdészeti egyesület», Budapest, V. Alkotmány-utca 6. sz. alatt, árulja. Az erdőőri szakvizsgák Budapesten, évenként október havában tartatnak meg. A vizsgára becsúdtá iránti kérvények a budapesti kir. erdőfelügyelőéghöz, Budapest, VII. ker. Rottenbiller-utca, intézendők. Szakvizsga nélkül erdőőri állás magánvadászatban sem lehet belőteni.

G. T. Némelen levelekre nincs válaszuk.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi június hó 8-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával *clarendelni* méltóztatott, hogy

az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálataiért:

Lózza Jenő, a 7. hadtestparancsnokságnál beosztott csendőrszázadosnak, a legfelsőbb dicséret elismerés tudatl adassék.

Ideiglenes nyugállományba belyezettik:

1915 július hó 1-ével:

Gálos József, m. kir. VI. számú csendőrkörületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint orokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan.

Választott lakhely: Körmend.

Oldiratilag megdicsértettek:

a m. kir. VI. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Kutasi Károly őrsvezető cz. őrmester és Hausensteiner Mihály, csendőrségi szolgálatra beosztott népfölkelő, Völgyfalva községben 1915. évi február hó 18-án kiütött tüzesetnél, az emberélet és vagyonmentés, valamint a tűz továbbterjedésének meggátlása körül nagy buzgalommal, odaadással, bátor és férfias magatartással teljesített közhasznú és eredményes szolgálataikért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. II. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Magyar István II. őrsvezető cz. őrmester, a Savanyukuton elhelyezett lábadozó osztag parancsnokának, szolgálati ügyekben hozzá intézett felhívásainak öt hónap alatt, mindenkor kiváló ügybuzgalommal és jó eredménnyel történt teljesítéseért.

Előléptettek:

örmesterré:

1915 május hó 20-ával:

a cs. és kir. Kövess hadseregszoport-parancsnokság által: Schön Henrik, II. számú és Gagyi Ferencz, VII. sz. csendőrkörületbeli őrsvezető cz. őrmesterek;

1915 május hó 21-ével:

a cs. és kir. 2. hadsereg hadtáp-parancsnokság által: Kocsis József I. IV. számú csendőrkörületbeli őrsvezető cz. őrmester;

1915 május hó 24-ével:

a cs. és kir. délkeleti vonalparancsnokság által: Atyánszky Mihály, II. számú csendőrkörületbeli őrsvezető cz. őrmester;

1915 június hó 1-ével

a m. kir. II. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Purda Máttyás és Bara Gábor, őrsvezető cz. őrmesterek, ez utóbbi kiváló érdemeire való tekintettel, *soron kívül*:

a m. kir. III. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Szeidl József őrsvezető cz. őrmester;

a m. kir. IV. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Maklár Károly, Bártfai József, Fehérvári László és Vincze János őrsvezető cz. őrmesterek;

a cs. és kir. 2. hadsereg-parancsnokság által:

Blesics Sándor I. számú és Dósa István IV. számú csendőrkörületbeli őrsvezető cz. őrmesterek;

a cs. és kir. 4. hadsereg hadtáp-parancsnokság által: Néveri Sándor, II. számú csendőrkörületbeli őrsvezető cz. őrmester;

1915 június hó 6-ával:

a cs. és kir. 2. hadsereg hadtáp-parancsnokság által:

Berencz József és Máté Pál, IV. számú csendőrkörületbeli őrsvezető cz. őrmesterek;

örmsvezető cz. őrmesterré:

1915 április hó 1-ével:

a cs. és kir. 7. hadsereg tábori csendőr törzstisztje által:

Ráduy Miklós, III. számú csendőrkörületbeli csendőr cz. őrmester;

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek érték papirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részhánytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek értéke és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadjunk hetéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötelese mellett helyeznek elintézetünkbenél, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával). 2. Oly takarékbét után, melynek a betéte az 1. pontban jelzett felmondással időt ki nem kelt, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával).

Előleget nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényekre. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos birtosítók ellenében, jutányos kamattétel mellett Utalványok, intézkedések és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

1914 április hó 26-ával:

a cs. és kir. 3. hadsereg hadtáp-parancsnokság által:
Szombati János, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőr
ez. őrmester;

1915 május hó 1-vel:

a cs. és kir. hadsereg főparancsnokság által:
H. Szücs Lajos, IV. számú csendőrkerületbeli csendőr
ez. őrmester;

1915 május hó 24-ével:

a cs. és kir. délnyugati hadsereg parancsnokság által:
Szücs Illés, Szilágyi Péter, II. számú és Madura
György, III. számú csendőrkerületbeli csendőr ez. őrmesterek;

1915 június hó 1-ével:

a m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Árkos Antal, Fábian Imre, Szöcs István I., Ferencz
János és Lovas János csendőr ez. őrmesterek;

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Zagyi József, Szabó László és Pallagi János csendőr
ez. őrmesterek;

a m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság
által;

Nagy János III., Liszkovits Pál, Juhász Sándor, Go-
dány László, Kövári Tivadar, Balogh Mihály és Tólos
Antal csendőr ez. őrmesterek;

a m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Mészáros Ferencz II., Fülöp József és Mike Béla
csendőr ez. őrmesterek;

a cs. és kir. 2. hadsereg-parancsnokság által:
Gyurkó János, IV. számú csendőrkerületbeli csendőr
ez. őrmester;

a cs. és kir. 9. hadtáp-csoportparancsnokság által:
Szabó Erdélyi Vitus, III. számú csendőrkerületbeli
csendőr ez. őrmester;

csendőr ez. őrmesterré:

1915 február hó 1-ével:

a cs. és kir. 7. hadsereg tábori csendőr törzsisztje által:
Milicz János, VII. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1915 május hó 1-ével:

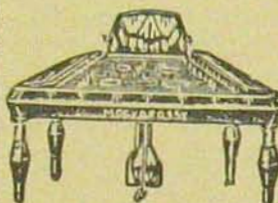
a cs. és kir. 7. hadsereg hadtáp-parancsnokság által:
Turucz István, Ferencz István, IV. számú és Bereczki
Dávid, VII. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

1915. évi május hó 21-ével:

a cs. és kir. 2. hadsereg hadtáp-parancsnokság által:
Sándor János István, Rácz László, Vass Imre, Papp
Imjós és Illés József, II. számú csendőrkerületbeli
csendőrök.

CZIMBALOM

Legujabb szab. acélt-
szerkezettel részleteire is.

Csodáerős, tiszta hangú **GRAMOFON**

(beszélőgép, 25 kor. s. fejeztől). — Hozzá:
Fedák Sári, Király, Bózza, Bertzel, Bouché,
Caruso-tól legszebb lemezek 2 K 60 f.

HEGEDÜK világhírű meste-
rek ládájával.

Fuvolák, tárogatók, sziták, harmonikák,
stb. — Húrok. — Javítási műterem stb.

Számos kitüntetés a jó munkáért.

■ Árjegyzék ingyen. ■

MOGYOROSSY GYULA

KIR. SZAB. HANGSZERGYÁR
BUDAPEST, RÁKÓCI-UT 71.

SZÁNTÓ JÓZSEF

géparuházal 17 évóta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-
jegyzékem díj-
talanul küldöm.

Képes nagy ár-
jegyzékem díj-
talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon,
Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyi-
kerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállí-
tottam. Pathé tünélküli beszélőgépek, lemezek és varró-
gépek órlási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomtatványok

Sapkák

Keztyűk

Kardbojt

**Celluloid kezelő és
nyakravaló**

Czipőkrém

Fegyverzsir

Borotváló készlet

6, 10 és 20 éves

**szolgálati kereszt
stb. stb.**

Nagyvárad, Rulikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

**Mindennemű felszerelési tárgyak
dus raktára olcsó árakkal.**

**Nyári szürke és fehér szörmekeztűk nagy válasz-
tékban olcsó árban kaphatók.**